

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษา การจัดการทรัพยากรชายฝั่งอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจำนวน 30 ราย การสำรวจชุมชนโดยมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

- 1.1 กลุ่มผู้รู้ (ผู้เฒ่า ผู้แก่)
- 1.2 กลุ่มผู้นำชุมชน
- 1.3 กลุ่มชมรมนำเที่ยวพื้นบ้าน
- 1.4 กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน
- 1.5 กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 2.1 สภาพ ลักษณะและการจัดการของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
- 2.2 ปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
- 2.3 แนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอที่ได้จากการค้นพบ

- 3.1 สภาพ ลักษณะและการจัดการของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
- 3.2 ปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด
- 3.3 แนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืน

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ประกอบด้วย

1.1 กลุ่มผู้รู้ (ผู้เฒ่า ผู้แก่) ได้แก่ ผู้อาวุโสและผู้มีความรู้ความสามารถ อันเป็นที่ยอมรับนับถือของชุมชน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ชุมชน บริบทชุมชน และวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน จำนวน 5 ราย ดังนี้

1.1.1 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 15 มกราคม 2556

นางสังวร มิตรสมการ อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 3 คน อาชีพเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพ จนถึงปัจจุบัน 40 ปี ระดับการศึกษา จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นางสาคร ไกลมาศ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 2 คน อาชีพเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพจนถึงปัจจุบัน 40 ปี ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นางสลิศ พัฒนาพิณ อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 20/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 2 คน อาชีพเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพจนถึงปัจจุบัน 40 ปี ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายตั้ง สุขเกษม อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพจนถึงปัจจุบัน 35 ปี ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นางลำอากค์ พิมพิศรี อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 2 คน อาชีพเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาในการประกอบอาชีพจนถึงปัจจุบัน 45 ปี ระดับการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

สรุป กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 1 คน เพศหญิง 4 คน อายุเฉลี่ย 61 ปี การศึกษา ป.3-ป.4 อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 35-40 ปี เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.2 กลุ่มผู้นำชุมชน ซึ่งเป็นกลุ่มผู้นำระดับท้องถิ่นของหมู่บ้านทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและเป็นตัวแทนชาวบ้านในการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนในพื้นที่ หมู่ 4 บ้านสลักคอก อำเภอกะชัง จังหวัดตราด ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาและการจัดการทรัพยากรชายฝั่งตลอดจนการอนุรักษ์ การพัฒนา โดยมีกลุ่มตัวอย่างชมรมนำเที่ยวพื้นบ้าน 4 ราย ดังนี้

1.2.1 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 15 มกราคม 2556

พระครูคหวิปบริหาร ฐานจิตโต อายุ 63 ปี เจ้าอาวาสวัดวังก์คหวิป (วัดสลักคอก) ระยะเวลา 10 ปี หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด ระดับการศึกษานักปริญญาประโยค 4 เป็นคนบ้านน้ำเชี่ยว แหลมงอบ จังหวัดตราด

นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 14/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด สถานภาพโสด สมาชิกในครอบครัว 3 คน อาชีพหลักค้าขาย อาชีพรอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 20 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นางอารีรักษ์ ทศมากรณ์ อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) อาชีพรองรับราชการ(ผู้ใหญ่บ้าน) ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 30 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.2.2 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556

นางสาวพัชรินทร์ เสียงเคราะห์ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักรับจ้างทั่วไป อาชีพรองรับราชการ (ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 10 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

สรุป กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 1 คน เพศหญิง 3 คน อายุเฉลี่ย 42 ปี การศึกษา ป.4-ม.6 อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) และประมงพื้นบ้านรวมถึงค้าขาย ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 35-40 ปี เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.3 กลุ่มชมรมนำเที่ยวพื้นบ้าน ซึ่งเป็นกลุ่มที่จัดตั้งมาเพื่อเป็นตัวแทนชาวบ้านในการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนในพื้นที่ หมู่ 4 บ้านสลักคอก อำเภอกะชัง จังหวัดตราด ซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาตลอดจนแนวทางการแก้ไขปัญหาและการจัดการทรัพยากรชายฝั่งตลอดจนการอนุรักษ์ การพัฒนา โดยมีกลุ่มตัวอย่างชมรมนำเที่ยวพื้นบ้าน 5 ราย ดังนี้

1.3.1 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 14 มกราคม 2556

นายราชันย์ ภูทนิณ อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 92 หมู่ 5 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สถานภาพโสด สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) อาชีพรอง ผู้จัดการชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอก ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 8 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นางสุวรรณา เหมินทสูตร อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 19/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 25 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายสมเกียรติ จันทสูตร อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 5 คน อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 29 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.3.2 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 15 มกราคม 2556

นางพัชรินทร์ ผลกาจ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 28/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) อาชีพรอง ประธานชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอก ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 25 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.3.3 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556

นายมานะ บัวบิน อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงพื้นบ้าน ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 25 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

สรุป กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 3 คน เพศหญิง 2 คน อายุเฉลี่ย 44 ปี การศึกษา ป.6-ม.6 อาชีพหลักเกษตรกร (ทำสวน) ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 8-29 ปี เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.4 กลุ่มชาวประมงพื้นบ้าน ซึ่งเป็นผู้ทำประมงชายฝั่งพื้นบ้านอยู่ในพื้นที่ หมู่ 4 บ้านสลักคอก อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด โดยมีกลุ่มตัวอย่างชาวประมงพื้นบ้าน 14 ราย ดังนี้

1.4.1 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 14 มกราคม 2556

นายเต็ม กรัญญรัตน์ อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 6 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรอง พายเรือมาดชมรมนำเที่ยว ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 40 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นคนไทยเกาะกง

นายร่มไทร ทรัพย์เจริญ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 6 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่ง พื้นบ้าน อาชีพรองพายเรือมาดชมรมน้ำเที่ยว ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 30 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นคนไทยเกาะกง

1.4.2 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 15 มกราคม 2556

นายอุดร ผลกาจ อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองค้าขาย ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 28 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่ โดยกำเนิด

นายณภา หินขาว อายุ 24 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สถานภาพโสด สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 5 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายอุทิศ กระต่ายจันทร์ อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองรับจ้างทั่วไป ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 15 ปี ระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายปรัชชา อินทรกานนท์ อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 13/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองรับจ้างทั่วไป ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 12 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายบังเอิญ มิตรมากร อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองพายเรือมาดชมรมน้ำเที่ยว ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 40 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.4.3 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556

นายอุทิศ กระต่ายจันทร์ อายุ 42 ปี บ้านเลขที่ เลขที่ 28/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 3 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองรับจ้างทั่วไป ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 22 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายนิ เกิดชัย อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 24/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 9 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองรับจ้างทั่วไป ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 40 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

1.4.4 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556

นางจ่วน ทรัพย์เจริญ อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 9 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองร้านอาหาร ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 40 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นคนไทยเกาะกง

นายกันหา สุดใจ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 7/4 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 30 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายบุญทัน ทรัพย์เจริญ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 38 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 5 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 28 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 6 เป็นคนไทยเกาะกง

นายสังเวียน หินขาว อายุ 54 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 4 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองรับจ้างทั่วไป ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 35 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 4 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

นายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์ อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 6 คน อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 38 ปี ระดับการศึกษาชั้นปีที่ 3 เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิด

สรุป กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 14 คน อายุเฉลี่ย 44 ปี การศึกษา ป.3-ม.3 อาชีพหลักประมงชายฝั่งพื้นบ้าน อาชีพรองรับจ้างทั่วไป, ค้าขาย, พายเรือมาดชมรมนำเที่ยว ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 5-40 ปี เป็นคนในพื้นที่โดยกำเนิดและคนไทยเกาะกง

1.5 กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ซึ่งเป็นกลุ่มของเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการ นักวิชาการ ที่เกี่ยวข้องการอนุรักษ์ การจัดการทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนบ้านสลักคอก

1.5.1 สัมภาษณ์ ณ วันที่ 11 มกราคม 2556

นายสนั่น มงคลมะไฟ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 43/13 หมู่ 4 ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สมรสแล้ว สมาชิกในครอบครัว 3 คน อาชีพหลักรับราชการ (นักวิชาการ) ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ 7 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี

สรุป กลุ่มตัวอย่างเป็น เพศชาย 1 คน อายุเฉลี่ย 33 ปี การศึกษา ปริญญาตรี อาชีพหลักรับราชการ ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 7 ปี

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล จากการค้นคว้าเอกสาร ตำรา วิชาการที่เกี่ยวข้องและการ สัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับ

2.1 สภาพ ลักษณะและการจัดการของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

2.2 ปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการ ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

2.3 แนวทางในการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกได้อย่างยั่งยืน โดยมีรายละเอียดของแต่ละหัวข้อดังนี้

2.1 สภาพ ลักษณะและการจัดการของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะ ช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

2.1.1 สภาพและการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด

จากการสัมภาษณ์เจาะลึก มีสาระสำคัญดังนี้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ (ผู้เฒ่า ผู้แก่) ได้แก่ นางสังวร มิตรสมกร,นางสาคร ไกล มาส, นางสลิด พัฒนาพิณ,นายตั้ง สุขเกษม,นางลำอานงค์ พิมพิศิริ

กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านได้แก่ นายอุดร ผลกาจ,นายนภา หินขาว,นายอุทิศ กระต่ายจันทร์,นายปรัชญา อินทรกานนท์,นายอุทิศ กระต่ายจันทร์,นายนิ เกิดชัย,นางจ่วน ทรัพย์ รัตน์,นายกันหา สุดใจ,นายบุญทัน ทรัพย์รัตน์, นายสังเวียน หินขาว,นายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์, นายแถม ทรัพย์รัตน์,นายร่มไทร ทรัพย์รัตน์,นายบังเอิญ มิตรมากร

กลุ่มผู้นำชุมชนได้แก่ พระครูคหวิปบริหาร ฐานจิตโต, นางสาวจรรยา วิริยะวงษ์ นางอารีรักษ์ ทัศนภรณ์, นางสาวพัชรินทร์ เลี้ยงเคราะห์

กลุ่มชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านได้แก่ นางพัชรินทร์ ผลกาจ,นายราชันย์ ภูทนิณ ,นายมานะ บัวบินนางสุวรรณา เหมินทสูตร,นายสมเกียรติ จันทสูตร

กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้แก่ นายสนั่น มงคลมะไฟ ได้ให้ข้อมูลสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันว่า

สภาพของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกในอดีตที่ผ่านมาทรัพยากรสัตว์น้ำค่อนข้างสมบูรณ์ เนื่องจากสมัยก่อนชาวบ้านทำประมงยังชีพแบบพอเพียงเท่านั้น ไม้ป่าชายเลนมีการตัดเพื่อนำไปใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ป่าชายเลนมีการเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอมีทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติที่น้ำท่วมถึงจะเป็นป่าชายเลนดั้งเดิมไม่ได้มีการบุกรุกหรือทำลาย

การจัดการในอดีต มีการปลูกป่าชายเลนเพิ่ม และภาครัฐออกกฎหมายห้ามตัดไม้ทำให้ชาวบ้านเคารพหรือปฏิบัติตามกฎหมาย

ปัจจุบันพันธุ์ไม้ที่มีการเติบโตอย่างเต็มที่และจำนวนปริมาณสัตว์น้ำที่มีเพิ่มมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น ปลาตุ๊กทะเลจะมีมากในช่วงฤดูฝนตามลำคลองอ่าวสลักคอกและในส่วน of ป่าชายเลนที่เกิดขึ้นจากการปลูกซ่อมแซมในส่วนที่เสื่อมโทรม พื้นที่ป่าชายเลนบริเวณที่ติดต่อกับทะเลจะมีคลื่นซัดจนทำให้เกิดอันตรายขึ้นในบริเวณปากอ่าวสลักคอก ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าชายเลน ประมาณ 650 ไร่

การจัดการในปัจจุบัน ใช้อองค์ความรู้ท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนดูแลรักษาป่าชายเลน รวมทั้งมีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน รวมทั้งการวางแผนและกำหนดกฎระเบียบการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน

2.1.2 ลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก มีสาระสำคัญดังนี้

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้รู้ (ผู้เฒ่า ผู้แก่) ได้แก่ นางสาว มิตรสมากร,นางสาวกร ไกลมาศ, นางสาวลิลา พัฒนาพิณ,นายตั้ง สุขเกษม,นางสาวอานงค์ พิมพ์ศิริ

กลุ่มชาวประมงพื้นบ้านได้แก่ นายอุดร ผลกาจ,นายนภา หินขาว,นายอุทิศ กระต่ายจันทร์,นายปรัชญา อินทรกานนท์,นายอุทิศ กระต่ายจันทร์,นายนิ เกิดชัย,นางจ่วน ทรัพย์รัตน์,นายกันหา สุดใจ,นายบุญทัน ทรัพย์รัตน์, นายสังเวียน หินขาว,นายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์,นายเต็ม ทรัพย์รัตน์,นายร่มไทร ทรัพย์รัตน์,นายบังเอิญ มิตรมากร

กลุ่มผู้นำชุมชนได้แก่ พระครูคททวีปบริหาร ฐานจิตโต,นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์,นางอารีรักษ์ ทัศนากรณ์, นางสาวพัชรินทร์ เสียงเคราะห์

กลุ่มชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านได้แก่ นางพัชรินทร์ ผลกาจ,นายราชันย์ ภูทนิณ ,นายมานะ บัวบินนางสุวรรณา เหมินทสูตร,นายสมเกียรติ จันทสูตร

กลุ่มเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้แก่ นายสนั่น มงคลมะไฟ ได้ให้ข้อมูลลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันดังนี้

ลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกในอดีต รอบนอกที่น้ำท่วมถึงเป็นป่าชายเลนดั้งเดิมโดยที่ไม่ได้มีการบุกรุกหรือทำลาย

ลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกในปัจจุบัน ป่าชายเลนที่ผสมผสานกันระหว่างพันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและในส่วนของป่าชายเลนที่เกิดขึ้นจากการปลูกซ่อมแซมในส่วนที่เสื่อมโทรม

ลักษณะป่าชายเลนบ้านสลักคอก แบ่งตามสภาพพื้นที่และอิทธิพลที่ได้รับจากน้ำขึ้นน้ำลงได้เป็น 3 เขตได้แก่

- 1.เขตน้ำขึ้นน้ำลง
- 2.เขตน้ำขึ้นถึงบางเวลา
- 3.เขตที่ดอนในป่าชายเลน

จากการสังเกต เกี่ยวกับสภาพ ลักษณะและการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก จากการสังเกตพบว่าเป็นป่าชายเลนที่ผสมผสานกันระหว่างพันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและในส่วนของป่าชายเลนที่เกิดขึ้นจากการปลูกซ่อมแซมในส่วนที่เสื่อมโทรม สภาพป่าชายเลนปัจจุบันมีความสมบูรณ์ในส่วนของพันธุ์ไม้ที่มีการเติบโตอย่างเต็มที่ พันธุ์ไม้ป่าชายเลนส่วนใหญ่เป็นไม้โกงกางใบใหญ่และโกงกางใบเล็กรวมถึงพันธุ์ไม้อื่นอีกด้วย โดยแบ่งตามสภาพพื้นที่และอิทธิพลที่ได้รับจากน้ำขึ้นน้ำลงได้เป็น 3 เขตได้แก่

- 1.เขตน้ำขึ้นน้ำลง ป่าที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล มีพันธุ์ไม้โกงกาง เป็นไม้ที่อยู่บริเวณน้ำเค็มท่วมถึง
- 2.เขตน้ำขึ้นถึงบางเวลา (เฉพาะช่วงน้ำขึ้นสูงสุด) ดินเป็นดินแข็ง พบไม้ขนาดใหญ่ส่วนใหญ่เป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ตะบูน เป็นต้น
- 3.เขตที่ดอนในป่าชายเลน น้ำท่วมไม่ถึงตลอดทั้งปี บริเวณนี้เป็นดินทราย และเลนปนทราย พบพันธุ์ไม้ทั่วไป ทั้งพันธุ์ไม้ป่าชายเลน และพันธุ์ไม้บกอื่นๆ เช่น เสริม็ด เป็นต้น

สรุป เกี่ยวกับสภาพ ลักษณะและการจัดการของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก จากการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมีสาระที่สอดคล้องกันดังนี้

- 1.สภาพในอดีตที่ผ่านมาทรัพยากรสัตว์น้ำค่อนข้างสมบูรณ์ส่วนป่าชายเลนมีการเจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอ

การจัดการในอดีต การปลูกป่าชายเลนเพิ่ม และภาครัฐออกกฎหมายห้ามตัดไม้ทำให้ชาวบ้านเคารพหรือปฏิบัติตามกฎหมาย

ปัจจุบันพันธุ์ไม้ที่มีการเติบโตอย่างเต็มที่และจำนวนปริมาณสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะปลาดุกทะเล

การจัดการทรัพยากรปัจจุบัน มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรรวมทั้งการวางแผนและกำหนดกฎระเบียบการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน

2.ลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกในอดีต รอบนอกที่น้ำท่วมถึงเป็นป่าชายเลนดั้งเดิมโดยที่ไม่ได้มีการบุกรุกหรือทำลาย

ในปัจจุบันเป็นป่าชายเลนที่ผสมผสานกันระหว่างพันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและในส่วนของป่าชายเลนที่เกิดขึ้นจากการปลูกซ่อมแซมในส่วนที่เสื่อมโทรม

ลักษณะป่าชายเลนบ้านสลักคอก แบ่งตามสภาพพื้นที่และอิทธิพลที่ได้รับจากน้ำจืดน้ำลงได้เป็น 3 เขตได้แก่

1.เขตน้ำขึ้นน้ำลง ป่าที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล มีพันธุ์ไม้โกงกาง เป็นไม้ที่อยู่บริเวณน้ำเค็มท่วมถึง

2.เขตน้ำขึ้นถึงบางเวลา (เฉพาะช่วงน้ำขึ้นสูงสุด) ดินเป็นดินแข็ง พบไม้ขนาดใหญ่ส่วนใหญ่เป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ตะบูน เป็นต้น

3.เขตที่ดอนในป่าชายเลน น้ำท่วมไม่ถึงตลอดทั้งปี บริเวณนี้เป็นดินทราย และเลนปนทราย พบพันธุ์ไม้ทั่วไป ทั้งพันธุ์ไม้ป่าชายเลน และพันธุ์ไม้บกอื่นๆ เช่น เสม็ด เป็นต้น

2.2 ปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก

2.2.1 ปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารแผนพัฒนาจังหวัดตราด ประจำปี พ.ศ.2553-2556 กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและนโยบายองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ 2554-2558

แผนพัฒนาจังหวัดตราด ประจำปี พ.ศ.2553-2556 (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ 2553:20) เกี่ยวกับปัญหาของบ้านสลักคอกซึ่งระบุว่า

ปัญหาของบ้านสลักคอกพบปัญหา 5 ประเด็นใหญ่ ได้แก่

- 1) ปัญหาขยะจากการขยายตัวของเมืองและกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
- 2) น้ำเสียจากการพัฒนาการท่องเที่ยวและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- 3) ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนเปลี่ยนแปลง
- 4) ปัญหาการตัดไม้ป่าชายเลน เพื่อใช้ในครัวเรือน

5) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่จากการพัฒนาการท่องเที่ยวและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ปัญหาของบ้านสลักคอกมีรายละเอียดดังนี้

ในการสัมภาษณ์นางสังวร มิตรสมากร อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาคร ไกลมาศ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาในสมัยก่อนชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอแต่ไม่ได้ตัดเยอะ

ในการสัมภาษณ์นางสลิศ พัสนาพิน อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 20/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหามันสลักคอกดังนี้ ปัญหาในสมัยก่อนชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอแต่ไม่ได้ตัดเยอะ

ในการสัมภาษณ์ นายตั้ง สุขเกษม อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาวอังกค์ พิมพ์ศิริ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหามันสลักคอกดังนี้ ปัญหาในสมัยก่อนชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือนทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอ

ในการสัมภาษณ์ พระครูคชทวีปบริหาร ฐานจิตโต เจ้าอาวาสวัดวิชฌามคชทวีป (วัดสลักคอก) หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหามันสลักคอกดังนี้ ปัญหาในสมัยก่อนชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือนทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอ

ในการสัมภาษณ์นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 14/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา บ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาขยะในป่าชายเลน

ในการสัมภาษณ์นางอารีรักษ์ ทัศนากรณ์ อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางพัชรินทร์ ผลกาจ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 28/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหามันสลักคอกดังนี้ ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนมีการเปลี่ยนแปลง พื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนประมงพื้นบ้าน เนื่องจากปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นลดน้อยลงไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

ในการสัมภาษณ์นายมานะ บัวบิน อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 4 ตำบล เกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา บ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนมีการเปลี่ยนแปลง พื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรม ส่งผลกระทบกับวิถีชีวิตของชุมชนประมงพื้นบ้าน เนื่องจากปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นลดน้อยลง ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ

ในการสัมภาษณ์นางสาวพัชรินทร์ เสียงเคราะห์ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหา บ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาขยะในป่าชายเลน

ในการสัมภาษณ์นายราชันย์ ภูทนิน อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 92 หมู่ 5 ตำบล เกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา บ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนมีการเปลี่ยนแปลง จำนวนปริมาณสัตว์น้ำและ หิ่งห้อยลดลงอย่างมาก เมื่อเทียบกับสมัยก่อนที่ยังไม่มีการบุกรุกทำลายป่าชายเลน

ในการสัมภาษณ์นางสุวรรณา เหมินทสูตร อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 19/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาในสมัยก่อนชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัด ไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอ

ในการสัมภาษณ์นายสมเกียรติ จันทสูตร อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาในสมัยก่อนชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัด ไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอ

ในการสัมภาษณ์ นายอุดร ผลกาจ อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ 4 ตำบล เกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด และนายนา หินขาว อายุ 24 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบล เกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา บ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความ เสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นายอุทิศ กระจ่าจันท์ อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด และนายปรัชชา อินทรกานนท์ อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 13/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราดเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นายนิ เกิดชัย อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 24/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นางจ่วน ทรัพย์รัตน์ อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นายกันหา สุขใจ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 7/4 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นายบุญทัน ทรัพย์รัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 38 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม ในการสัมภาษณ์นายสังเวียน หินขาว อายุ 54 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์ อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นายแถม ทรัพย์รัตน์ อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายร่มไทร ทรัพย์รัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาป่าชายเลนบางส่วนในสมัยก่อนที่ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเกิดความเสื่อมโทรม แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายบังเอิญ มิตรมากร อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาส่วนที่ทำให้เกิดปัญหาป่าชายเลนเกิดความเสื่อมโทรมส่วนใหญ่

ติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทำให้เกิดการเน่าเสียของน้ำ ทำให้ชาวบ้านเกิดการรวมกลุ่มเพื่อเข้าไปพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดังกล่าวเพื่อหาทางแก้ไข และการใช้เครื่องมือทำการประมงที่เอาเปรียบธรรมชาติ และการทำประมงโดยขาดจิตสำนึกของการประมงขนาดใหญ่ (เรืออวนรุน เรืออวนลาก) แนวทางแก้ไขโดยทำการแจ้งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ประมงในอำเภอให้รับทราบ

ในการสัมภาษณ์นายสนั่น มงคลมะไฟ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 43/13 หมู่ 4 ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบ้านสลักคอกดังนี้ ปัญหาขยะในป่าชายเลน

2.2.2 ปัจจัยที่สาเหตุของปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

จากการศึกษาเอกสาร

แผนพัฒนาจังหวัดตราดประจำปี 2553-2556 กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและนโยบายองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ 2554-2558 ระบุว่า ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งมี ดังนี้

1) ปัญหาขยะ (องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้, 2553:2)

1.1 เนื่องจากผลของการประกาศนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและพื้นที่ใกล้เคียง ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับนานาชาติ ทำให้คนหลังไหลเข้ามาท่องเที่ยวจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาขยะจำนวนมาก

1.2 การลงทุนก่อสร้าง และบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้น

2) ปัญหาน้ำเสีย

2.1 นโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างระบบทุนนิยมเสรี

3) ปัญหาระบบนิเวศเปลี่ยนแปลง

3.1 ฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ

4) ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า

4.1 ชาวบ้านมีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก) ในการสัมภาษณ์นางสังวร มิตรสมากร วันที่ 15 มกราคม 2556 เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

5) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่

5.1 จากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและพื้นที่ใกล้เคียง

5.2 การเข้ามาของทุนนิยมเสรีในเกาะช้าง ซึ่งคนในพื้นที่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างเต็มที่

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ปัจจัยที่สาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกมีรายละเอียดดังนี้

ในการสัมภาษณ์นางสังวร มิตรสมากร อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาคร ไกลมาศ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

ในการสัมภาษณ์นางสลิศ พัสนาพิน อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 20/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

ในการสัมภาษณ์ นายตั้ง สุขเกษม อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางลำอากค์ พิมพ์ศิริ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

ในการสัมภาษณ์ พระครูคชทวีปบริหาร ฐานจิตโต เจ้าอาวาสวัดวชิรคามคชทวีป (วัดสลักคอก) หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

ในการสัมภาษณ์นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 14/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เกิดจากการเติบโตของชุมชนและปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเกินกว่าที่ธรรมชาติจะบำบัดได้ จึงทำให้ปัญหานี้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

ในการสัมภาษณ์นางอารีรักษ์ ทัศนภรณ์ อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางพัชรินทร์ ผลกาจ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 28/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากสมัยก่อนนาุ้งมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ และสารเคมีจากชาวบ้าน ทำให้เกิดน้ำเสียในป่าชายเลน และทำให้

จำนวนปริมาณหึ่งห้อยและสัตว์น้ำลดลงอย่างมาก เมื่อเทียบกับสมัยก่อนที่ยังไม่มีการบุกรุกทำลายป่าชายเลน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาตินี้มีลักษณะเป็นทรัพย์สินร่วม ไม่มีผู้ใดมีกรรมสิทธิ์อย่างแท้จริง ทุกคนมีสิทธิ์และสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ เมื่อพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนประมงพื้นบ้าน เนื่องจากปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นลดน้อยลงไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

ในการสัมภาษณ์นายมานะ บัวบิน อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ สาเหตุเนื่องจากสมัยก่อนนากุ้งมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ และสารเคมีจากชาวบ้าน ทำให้เกิดน้ำเสียในป่าชายเลน และทำให้จำนวนปริมาณหึ่งห้อยและสัตว์น้ำลดลงอย่างมาก เมื่อเทียบกับสมัยก่อนที่ยังไม่มีการบุกรุกทำลายป่าชายเลนเนื่องจากทรัพยากรธรรมชาตินี้มีลักษณะเป็นทรัพย์สินร่วม ไม่มีผู้ใดมีกรรมสิทธิ์อย่างแท้จริง ทุกคนมีสิทธิ์และสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้ เมื่อพื้นที่ป่าชายเลนเสื่อมโทรมส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของชุมชนประมงพื้นบ้าน เนื่องจากปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นลดน้อยลงไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

ในการสัมภาษณ์นางสาวพัชรินทร์ เสียงเคราะห์ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เกิดจากการเติบโตของชุมชนและปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเกินกว่าที่ธรรมชาติจะบำบัดได้

ในการสัมภาษณ์นายราชันย์ ภูทนิน อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 92 หมู่ 5 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ สาเหตุเนื่องจากสมัยก่อนนากุ้งมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของป่าชายเลน ปริมาณสัตว์น้ำลดลงอย่างเห็นได้ชัด และสารเคมีจากชาวบ้าน ทำให้เกิดน้ำเสียในป่าชายเลน และทำให้จำนวนปริมาณสัตว์น้ำและหึ่งห้อยลดลงอย่างมาก เมื่อเทียบกับสมัยก่อนที่ยังไม่มีการบุกรุกทำลายป่าชายเลน ไม่มีไฟฟ้าและการใช้สารเคมีการเข้ามาของทุนนิยมเสรีในเกาะช้าง ซึ่งคนในพื้นที่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างเต็มที่

ในการสัมภาษณ์นางสุวรรณา เหมินทสูตร อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 19/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

ในการสัมภาษณ์นายสมเกียรติ จันทสูตร อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากเพราะสมัยก่อนยังใช้ฟันในการหุงต้มและไม่มีแก๊สหุงต้มเหมือนปัจจุบัน

ในการสัมภาษณ์ นายอุตร ผลกาจ อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายณภา หินขาว อายุ 24 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายอุทิศ กระจ่ายจันทร์ อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายปรัชชา อินทรกานนท์ อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 13/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายนิ เกิดชัย อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 24/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นางจ่วน กรัญญรัตน์ อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายกันหา สุดใจ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 7/4 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกดังนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายบุญทัน กรัญญรัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 38 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ

ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกครั้งนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายสังเวียน หินขาว อายุ 54 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์ อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกครั้งนี้ เนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายแฉ่ม กรัญญรัตน์ อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายร่มไทร กรัญญรัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกครั้งนี้ สาเหตุเนื่องจากระบบจัดการยังไม่ดีทำให้เกิดผลกระทบกับป่าชายเลน ทำให้น้ำเน่าเสียส่งผลกระทบต่อทรัพยากรสัตว์น้ำเป็นอย่างมาก

ในการสัมภาษณ์นายบังเอิญ มิตรมากร อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกครั้งนี้ ป่าชายเลนเกิดความเสื่อมโทรมส่วนใหญ่มติดกับพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทำให้เกิดการเน่าเสียของน้ำ ทำให้ชาวบ้านเกิดการรวมกลุ่มเพื่อเข้าไปพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดังกล่าว และการใช้เครื่องมือทำการประมงที่เอาเปรียบธรรมชาติ และการทำประมงโดยขาดจิตสำนึกของการประมงขนาดใหญ่ (เรืออวนรุน เรืออวนลาก)

ในการสัมภาษณ์นายสนั่น มงคลมะไฟ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 43/13 หมู่ 4 ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาของบ้านสลักคอกครั้งนี้ เกิดจากการเติบโตของชุมชนและปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเกินกว่าที่ธรรมชาติจะบำบัดได้ จึงทำให้ปัญหานี้ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ

2.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

จากการศึกษาจากเอกสาร

จากการศึกษานโยบายของการบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ พ.ศ. 2554-2558 เกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาของการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก(องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างใต้ 2553:2) โดยมีแนวทางดังนี้

1) มีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง อีกทั้งมีธนาคารขยะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในด้านการจัดการมลภาวะโดยใช้จุลินทรีย์บดแก้ปัญหาน้ำเสียและดินโคลนช่วงน้ำลงมีกลิ่นเหม็นได้เป็นอย่างดี

2) มีแนวทางการแก้ไขสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำปัจจุบัน โดยการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าว และมีการจัดการน้ำที่มีคุณภาพมากขึ้น และมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์ และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริมเป็นบริเวณกว่า 10 ไร่ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก)

3) มีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่า

4) มีการใช้เครื่องมือจับพิศัยกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุกทำนาถุ้ง การจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน ตั้งหน่วยเป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน และทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชนและทำให้มีระบบการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น เมื่อภาครัฐมีโครงการเข้ามาเกี่ยวข้องกับป่าชายเลน คณะกรรมการก็ต้องประชุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนหรือไม่(ข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก)

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก แนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก มีรายละเอียดดังนี้

ในการสัมภาษณ์นางสังวร มิตรสมากร อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาคร ไกลมาศ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ เริ่มมีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการออกกฎหมายห้ามตัดไม้จากหน่วยงานภาครัฐ

ในการสัมภาษณ์นางสลิด พัสนาพิน อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 20/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทาง

ในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ เริ่มมีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการออกกฎหมายห้ามตัดไม้จากหน่วยงานภาครัฐ

ในการสัมภาษณ์ นายตั้ง สุขเกษม อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาวอังกค์ พิมพ์ศิริ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ เริ่มมีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการออกกฎหมายห้ามตัดไม้จากหน่วยงานภาครัฐ

ในการสัมภาษณ์ พระครูศุขทวีปบริหาร ฐานจิตโต เจ้าอาวาสวัดวิชฌคามคทวี่ป (วัดสลักคอก) หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ได้ให้ข้อมูลแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ เริ่มมีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการออกกฎหมายห้ามตัดไม้จากหน่วยงานภาครัฐ

ในการสัมภาษณ์นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 14/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ ดังนั้นจึงมีแผนงานเพื่อรองรับปัญหาโดยมีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง อีกทั้งมีธนาคารขยะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในด้านการจัดการมลภาวะโดยใช้จุลินทรีย์บดแก้ปัญหาหน้าเสี่ยและดินโคลนช่วงน้ำลงมีกลิ่นเหม็นได้เป็นอย่างดี

ในการสัมภาษณ์นางอารีรักษ์ ทศมากรณ์ อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางพัชรินทร์ ผลกาจ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 28/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการสำหรับนาุ้งปัจจุบัน มีระบบการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้นและมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเกราะป้องกันทุนนิยมจากภายนอก โดยการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชนมากที่สุด นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลสวนพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริมเป็นบริเวณกว่า 10 ไร่ ใช้เครื่องมือจับพิศเพื่อกำหนดแนวป่าที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุก ทำนาุ้ง

รูปแบบการจัดการทรัพยากรป่าชายเลน ได้มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดตั้งหน่วยในการดูแลป่าชายเลนของชุมชนบ้านสลักคอก

เป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน และทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการทั้งหมด 15 คน เช่น ประธาน รองประธาน คณะกรรมการ เจริญญิก เลขานุการ ประชาสัมพันธ์ เป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีระบบการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น ทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน เมื่อภาครัฐมีโครงการเข้ามาเกี่ยวข้องกับป่าชายเลน คณะกรรมการก็ต้องประชุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนหรือไม่

ในการสัมภาษณ์นายมานะ บัวบิน อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการสำหรับน้ำกุ่มปัจจุบัน มีระบบการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้น และมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์ และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเกราะป้องกันทุนนิยมจากภายนอก โดยการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชนมากที่สุด นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลสำรวจพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริมเป็นบริเวณกว่า 10 ไร่ ใช้เครื่องมือจับพิศเพื่อกำหนดแนวป่าที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุก ทำนากุ่ม

แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าชายเลน ได้มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดตั้งหน่วยในการดูแลป่าชายเลนของชุมชนบ้านสลักคอก เป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน และทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน และยังเป็นเกราะป้องกันนายทุนจากต่างถิ่นที่จะเข้ามาใช้ทรัพยากรของชุมชน เนื่องจากชุมชนช่วยกันดูแลรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรเพื่อให้คนในชุมชนได้ใช้ประโยชน์สืบต่อไป

ในการสัมภาษณ์นางสาวพัชรินทร์ เสี่ยงเคราะห์ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ มีแผนงานเพื่อรองรับปัญหาโดยมีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง อีกทั้งมีธนาคารขยะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในด้านการจัดการมลภาวะโดยใช้จุลินทรีย์บำบัดแก้ปัญหาน้ำเสียและดินโคลนช่วงน้ำลงมีกลิ่นเหม็นได้เป็นอย่างดี

ในการสัมภาษณ์นายราชันย์ ภูทนิน อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 92 หมู่ 5 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขการจัดการสำหรับน้ำกุ่มปัจจุบัน มีระบบการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้น และมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์ และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเกราะป้องกันทุนนิยมจากภายนอก โดยการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชนมากที่สุด นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลรักษาพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริมเป็นบริเวณกว่า 10 ไร่ ใช้เครื่องมือจับพิศเพื่อกำหนดแนวป่าที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุก ทำนาทุ้ง

แนวทางการจัดการทรัพยากรป่าชายเลน ได้มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดตั้งหน่วยในการดูแลป่าชายเลนของชุมชนบ้านสลักคอก เป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน และทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชน มีการจัดตั้งคณะกรรมการทั้งหมด 15 คน เช่น ประธาน รองประธาน คณะกรรมการ เจริญญิก เลขานุการ เป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีระบบการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น ทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน เมื่อภาครัฐมีโครงการเข้ามาเกี่ยวข้องกับป่าชายเลน คณะกรรมการก็ต้องประชุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนหรือไม่

ในการสัมภาษณ์นางสุวรรณา เหมินทสูตร อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 19/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ เริ่มมีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการออกกฎหมายห้ามตัดไม้จากหน่วยงานภาครัฐ

ในการสัมภาษณ์นายสมเกียรติ จันทสูตร อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ เริ่มมีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และการออกกฎหมายห้ามตัดไม้จากหน่วยงานภาครัฐ

ในการสัมภาษณ์ นายอุดร ผลกิจ อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะช้าง จังหวัดตราดและนายนา หินขาว อายุ 24 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอกะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

มีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน ได้มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดตั้งหน่วยในการดูแลป่าชายเลนของชุมชนบ้านสลักคอกคือการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน ทำให้มีระบบการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น ทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน เมื่อภาครัฐมีโครงการเข้ามาเกี่ยวข้องกับป่าชายเลน คณะกรรมการก็ต้องประชุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนหรือไม่

ในการสัมภาษณ์นายอุทิศ กระจ่าจันท์ อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายปรัชญา อินทรกานนท์ อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 13/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราดเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายนิ เกิดชัย อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 24/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นางจวน กรัญญรัตน์ อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายกันหา สุดใจ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 7/4 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายบุญทัน กรัญญรัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 38 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ

แนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรการการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายสังเวียน หินขาว อายุ 54 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์ อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรการการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายแถม กรีญญรัตน์ อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายร่มไทร กรีญญรัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรการการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมีการส่งตัวแทนชาวบ้านเพื่อเขาไปทำการพูดคุยถึงปัญหาดังกล่าวและการจัดตั้งกลุ่มชมรมเพื่อบริหารจัดการดูแลรักษาทรัพยากรป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายบังเอิญ มิตรมากร อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรการการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ ชาวบ้านเกิดการรวมกลุ่มเพื่อเข้าไปพูดคุยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำดังกล่าวเพื่อหาทางแก้ไข และการใช้เครื่องมือทำการประมงที่เอาเปรียบธรรมชาติ และการทำประมงโดยขาดจิตสำนึกของการประมงขนาดใหญ่ (เรืออวนรุน เรืออวนลาก) แนวทางแก้ไขโดยทำการแจ้งข้อมูลให้เจ้าหน้าที่ประมงในอำเภอให้รับทราบ

ในการสัมภาษณ์นายสนั่น มงคลมะไฟ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 43/13 หมู่ 4 ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการแก้ไขปัญหามาตรการการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกดังนี้ วางแผนงานเพื่อรองรับปัญหาโดยมีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง อีกทั้งมีธนาคารขยะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ในด้านการจัดการมลภาวะ โดยใช้จุลินทรีย์บดแก้ปัญหาน้ำเสียและดินโคลนช่วงน้ำลงมีกลิ่นเหม็นได้เป็นอย่างดี

จากการสังเกต เกี่ยวกับปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก จากการสังเกตพบว่า

1) ปัญหาขยะในป่าชายเลนเกิดจากการเติบโตของชุมชนและปริมาณนักท่องเที่ยวที่เข้ามาใช้บริการเกินกว่าที่ธรรมชาติจะบำบัดได้ จึงมีแผนงานเพื่อรองรับปัญหาโดยมีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง

2) เนื่องจากสมัยก่อนนาุ้งมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ ทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของป่าชายเลน ปริมาณสัตว์น้ำลดลงอย่างเห็นได้ชัด และสารเคมีจากชาวบ้าน ทำให้เกิดน้ำเสียในป่าชายเลน และทำให้จำนวนปริมาณสัตว์น้ำและหิ่งห้อยลดลงอย่างมาก การเข้ามาของทุนนิยมเสรีในเกาะช้าง ซึ่งคนในพื้นที่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างเต็มที่

แนวทางการจัดการสำหรับนาุ้งปัจจุบัน มีระบบการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้น และมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์ และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี ใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นเกราะป้องกันทุนนิยมจากภายนอก โดยการจัดการทรัพยากรป่าชายเลนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คนในชุมชนมากที่สุด นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลรักษาพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริม ใช้เครื่องมือจับพิศเพื่อกำหนดแนวป่าที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุก ทำนาุ้ง

สรุป เกี่ยวกับปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไข ปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก จากการศึกษาจากเอกสารและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมีสาระที่สอดคล้องกันดังนี้

2.2.1 ปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอกพบปัญหา 5 ประเด็นใหญ่ได้แก่

1) ปัญหาขยะ จากการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างใช้ระบบเศรษฐกิจแข่งขันเสรี

2) น้ำเสียจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างระบบทุนนิยมเสรี

3) ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนเปลี่ยนแปลง ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นลดน้อยลงไม่เพียงพอแก่การยังชีพ

4) ปัญหาการตัดไม้ป่าชายเลน เพื่อใช้ในครัวเรือน

5) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ จากการพัฒนาการท่องเที่ยวและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

2.2.2 ปัจจัยที่สาเหตุของปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

1) **ปัญหาขยะ** ผลจากการประกาศนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เกิดการลงทุนก่อสร้าง โรงแรม รีสอร์ท ร้านค้าและบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้น

2) **ปัญหาน้ำเสีย** ผลจากนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและระบบทุนนิยมเสรีที่มีนายทุนเข้ามาลงทุนเป็นจำนวนมาก

3) **ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนเปลี่ยนแปลง** เนื่องจากฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ สารเคมีจากชาวบ้าน ทำให้เกิดน้ำเสียในป่าชายเลน และทำให้จำนวนปริมาณหิ่งห้อยและสัตว์น้ำลดลงอย่างมาก

4) **ปัญหาการตัดไม้ป่าชายเลน** ในอดีตชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากไม่มีเตาแก๊สเหมือนปัจจุบัน

5) **ปัญหาการบุกรุกพื้นที่** ผลจากนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและพื้นที่ใกล้เคียงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับนานาชาติ ทำให้มีการบุกรุกที่สาธารณะ การเข้ามาของทุนนิยมเสรีในเกาะช้าง ซึ่งคนในพื้นที่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างเต็มที่

2.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

1) มีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง อีกทั้งมีธนาคารขยะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

2) ด้านการจัดการมลภาวะโดยใช้จุลินทรีย์บอลแก้ปัญหา น้ำเสียและดินโคลนช่วงน้ำลงมีกลิ่นเหม็นได้เป็นอย่างดี

3) แนวทางการแก้ไขสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำปัจจุบัน มีระบบการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้น และมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์ และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลสำรวจพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริม

4) มีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อลดภาวะโลกร้อน

5) ใช้เครื่องมือจับพิศเพื่อกำหนดแนวป่าที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุกทำนาทุ่ง และได้มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดตั้งหน่วยในการดูแลป่าชายเลนของชุมชนบ้านสลักคอก

เป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน และทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชนและทำให้มีระบบการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น เมื่อภาครัฐมีโครงการเข้ามาเกี่ยวข้องกับป่าชายเลน คณะกรรมการก็ต้องประชุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนหรือไม่

3. แนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกได้อย่างยั่งยืน จากการศึกษาค้นคว้าเอกสาร

3.1 แนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2544 สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมและแผนยุทธศาสตร์จังหวัดตราด พ.ศ.2553-2556 กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้เกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก(องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้,2552:26) ระบุว่า

3.1.1 เน้นการปลูกจิตสำนึก กระตุ้นกระแสการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1.2 ปิดอ่าวในช่วงฤดูสัตว์น้ำวางไข่ ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-เมษายนของทุกปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ

3.1.3 ควบคุมและบังคับใช้ระเบียบของชุมชน เป็นข้อบังคับให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน

3.1.4 ใช้รูปแบบการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ในการสัมภาษณ์นางสังวร มิตรสมากร อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาคร ไกลมาศ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์คือปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์นางสลิด พัสนาพิณ อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 20/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการ

อนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์คือปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์ นายตั้ง สุขเกษม อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสำอองค์ พิมพ์ศิริ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์ พระครูคชทวีปบริหาร ฐานจิตโต เจ้าอาวาสวัดวิชฌคามคทวีย (วัดสลักคอก) หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 14/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการควบคุมและบังคับใช้ระเบียบของชุมชน เป็นข้อบังคับให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เช่น การจัดการทรัพยากรป่าชายเลนในการปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำเป็นระยะเวลา 6 เดือน

ในการสัมภาษณ์นางอารีรักษ์ ทัศนภรณ์ อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางพัชรินทร์ ผลกาจ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 28/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์เน้นการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนรุ่นหลัง การปิดอ่าวในช่วงฤดูสัตว์น้ำวางไข่ ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน-เมษายนของทุกปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ และการประชุมทุกวันที่ 15 ของเดือนในการแจ้งข่าวสารต่างๆ และการลงประชามติในเรื่องต่างๆของการประชุม ในการสัมภาษณ์นางสาวพัชรินทร์ เสียงเคราะห์ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ใช้รูปแบบการ

ท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการท่องเที่ยวแบบพอเพียงค่อยเป็นค่อยไป โดยไม่ได้ให้การท่องเที่ยวมาทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในพื้นที่

ในการสัมภาษณ์นายราชันย์ ภูทอนิน อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 92 หมู่ 5 ตำบลเกาะช้าง ได้อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์สร้างจิตสำนึกให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญและร่วมมือกันจัดการป่าชายเลนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์และเอื้อประโยชน์ต่อคนในชุมชนและสามารถสร้างรายได้เสริมจากการจัดการทรัพยากรในชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายมานะ บัวบิน อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้าง ได้อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ใช้รูปแบบการท่องเที่ยวที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นการท่องเที่ยวแบบพอเพียงค่อยเป็นค่อยไป โดยไม่ได้ให้การท่องเที่ยวมาทำลายวิถีชีวิตดั้งเดิมของคนในพื้นที่

ในการสัมภาษณ์นางสุวรรณา เหมินทสูตร อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 19/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้าง ได้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์นายสมเกียรติ จันทสูตร อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้าง ได้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์ นายอุดร ผลกาจ อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้าง ได้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายณภา หินขาว อายุ 24 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้าง ได้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำเป็นระยะเวลา 6 เดือน ในส่วนของบ้านเรือนริมคลองอ่าวสลักคอกห้ามทำการต่อ

เดิมหรือขยายบ้านเรือนซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรโดยไม่บุกรุกเข้าไปในส่วนของป่าชายเลน และช่วยกันดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรักและหวงแหนทรัพยากรของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายอุทิศ กระต่ายจันทร์ อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายปรัชญา อินทรกานนท์ อายุ 32 ปี บ้านเลขที่ 13/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราดเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำเป็นระยะเวลา 6 เดือน ในส่วนของบ้านเรือนริมคลองอ่าวสลักคอกห้ามทำการต่อเติมหรือขยายบ้านเรือนซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรโดยไม่บุกรุกเข้าไปในส่วนของป่าชายเลน และช่วยกันดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรักและหวงแหนทรัพยากรของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายนิ เกิดชัย อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 24/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ การอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น การปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำ 6 เดือน

ในการสัมภาษณ์นางจ่วน กรัญญิรัตน์ อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น การปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำ 6 เดือน

ในการสัมภาษณ์นายกันหา สุดใจ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 7/4 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์และ2.การพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น การปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ 6 เดือน

ในการสัมภาษณ์นายบุญทัน กรัญญิรัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 38 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น การปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำ 6 เดือน

ในการสัมภาษณ์นายสังเวียน หินขาว อายุ 54 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์ อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน เช่น การปิดอ่าว 6 เดือน

ในการสัมภาษณ์นายแถม กรีญญรัตน์ อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายร่มไทร กรีญญรัตน์ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำเป็นระยะเวลา 6 เดือน ในส่วนของบ้านเรือนริมคลองอ่าวสลักคอกห้ามทำการต่อเติมหรือขยายบ้านเรือนซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากร โดยไม่บุกรุกเข้าไปในส่วนของป่าชายเลนและช่วยกันดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรักและหวงแหนทรัพยากรของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายบังเอิญ มิตรमार อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์ปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรู้จักรักษาและช่วยกันดูแลป่าชายเลนของชุมชนและเป็นแหล่งทำมาหากินของชาวประมงพื้นบ้าน

ในการสัมภาษณ์นายสนั่น มงคลมะไฟ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 43/13 หมู่ 4 ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการอนุรักษ์มีการควบคุมและบังคับใช้ระเบียบของชุมชน เป็นข้อบังคับให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการอยู่ร่วมกัน เช่น การจัดการทรัพยากรป่าชายเลนในการปิดอ่าวในช่วงฤดูวางไข่ของสัตว์น้ำเป็นระยะเวลา 6 เดือน

3.2 การพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก

จากการค้นคว้าจากเอกสาร

จากรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ.2544 ของสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับการหาแนวทางเพื่อก่อให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและพัฒนาเกาะช้างให้เป็นไปอย่างยั่งยืน โดยได้จัดทำแนวทางการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบผสมผสานเพื่อการอนุรักษ์และพัฒนาอย่างยั่งยืนของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะช้าง จังหวัดตราดขึ้น เมื่อปี พ.ศ. 2541 ซึ่งได้กำหนดมาตรการ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมธรรมชาติของหมู่เกาะช้างอย่างยั่งยืน (สำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม, 2544:95) โดยระบุว่า

1) มาตรการทางกฎหมาย โดยเร่งรัดให้หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ใช้มาตรการทางกฎหมายในการดูแลรักษาและควบคุมการใช้ที่ดิน ควบคุมการก่อสร้างอาคารและบังคับใช้ผังเมืองบนเกาะช้างอย่างจริงจัง

2) มาตรการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชน พัฒนาชุมชนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึก โดยให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานในการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาชุมชน

3) มาตรการบริหารด้านการจัดการ โดยให้มีการประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานต่างๆ ของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ทั้งในระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ รวมทั้งจัดระเบียบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งและการทำประมงในพื้นที่ให้มีความเหมาะสม

4) มาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์สภาพแวดล้อม เช่น การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และสนับสนุนให้จัดตั้งคณะกรรมการท่องเที่ยวระดับท้องถิ่นเพื่อดูแลการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ แผนพัฒนาจังหวัดตราด (2553-2556) และนโยบายองค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้ 2554-2558(องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะช้างได้ , 2553 : 26) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมการอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยระบุว่า

1) ส่งเสริมและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2) ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
3) จัดให้มีระบบการบำบัดน้ำเสีย การกำจัดขยะ และการแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

4) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีจิตสำนึกหวงแหนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5) ส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อลดภาวะโลกร้อน

6) ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการและสร้างองค์ความรู้ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่ง บ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนมีรายละเอียดดังนี้

ในการสัมภาษณ์นางสังวร มิตรสมากร อายุ 65 ปี บ้านเลขที่ 35 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางสาคร ไกลมาศ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 36 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้างจังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการปลูกป่าในส่วนที่เสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นางสลิด พัสนาพิน อายุ 63 ปี บ้านเลขที่ 20/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการปลูกป่าในส่วนที่เสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์ นายตั้ง สุขเกษม อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางลำอากค์ พิมพ์ศิริ อายุ 62 ปี บ้านเลขที่ 34 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมการปลูกป่าในส่วนที่เสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์ พระครูคชทวีปบริหาร ฐานจิตโต เจ้าอาวาสวัดวิชฌามคชทวีป (วัดสลักคอก) หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด ได้ให้ข้อมูลแนวทางการพัฒนาส่งเสริมการปลูกป่าในส่วนที่เสื่อมโทรม

ในการสัมภาษณ์นางสาวจรรยา กิตติวิริยะวงษ์ อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 14/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการและสร้างองค์ความรู้ในการจัดการป่าชายเลนของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นางอารีรักษ์ ทศมากรณ์ อายุ 50 ปี บ้านเลขที่ 5/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนางพัชรินทร์ ผลกาจ อายุ 45 ปี บ้านเลขที่ 28/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนามุ่งเน้นพัฒนาคนในท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นให้เยาวชนรุ่นหลังสืบทอดด้านการอนุรักษ์และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยควบคู่กับการดูแลรักษาทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนให้คงความอุดมสมบูรณ์

ในการสัมภาษณ์นางสาวพัชรินทร์ เลียงเคราะห์ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 7/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาเป็นรายได้เสริมของคนในชุมชน เช่น การแจวเรือมาดของสมาชิกชมรมนำเที่ยวบ้านสลักคอก

ในการสัมภาษณ์นายราชันย์ ภูทอนิน อายุ 38 ปี บ้านเลขที่ 92 หมู่ 5 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาใช้ทรัพยากรป่าชายเลนในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ โดยมีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านขึ้นมาเพื่อใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนอย่างยั่งยืนและสามารถกระตุ้นให้คนในชุมชนเกิดความรักและความสามัคคีในชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายมานะ บัวบิน อายุ 43 ปี บ้านเลขที่ 35/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนาใช้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศมาเป็นรายได้เสริมของคนในชุมชน เช่น การแจวเรือมาดของสมาชิกชมรมนำเที่ยวบ้านสลักคอก

ในการสัมภาษณ์นางสุวรรณา เหมินทสูตร อายุ 48 ปี บ้านเลขที่ 19/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ การพัฒนาป่าชายเลนโดยการปลูกหรือซ่อมแซม

ในการสัมภาษณ์นายสมเกียรติ จันทสูตร อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 20/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ การพัฒนาป่าชายเลนโดยการปลูกหรือซ่อมแซม

ในการสัมภาษณ์นายอุดร ผลกาจ อายุ 46 ปี บ้านเลขที่ 35/1 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายณภา หินขาว อายุ 24 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนามีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายอุทิศ กระจ่ายจันทร์ อายุ 35 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายปรัชญา อินทรกานนท์ อายุ 32 ปี

บ้านเลขที่ 13/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนามีการจัดตั้งชมรมนาเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายนิ เกิดชัย อายุ 60 ปี บ้านเลขที่ 24/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนา มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

ในการสัมภาษณ์นางจ่วน ทรัพย์เจริญ อายุ 56 ปี บ้านเลขที่ 25/5 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนา มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

ในการสัมภาษณ์นายกันหา สุดใจ อายุ 53 ปี บ้านเลขที่ 7/4 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนามีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

ในการสัมภาษณ์นายบุญทัน ทรัพย์เจริญ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 38 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนา มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

ในการสัมภาษณ์นายสังเวียน หินขาว อายุ 54 ปี บ้านเลขที่ 8/3 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายพงษ์ชัย กระต่ายจันทร์ อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนา มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

ในการสัมภาษณ์นายแถม ทรัพย์เจริญ อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 49 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด และนายร่มไทร ทรัพย์เจริญ อายุ 49 ปี บ้านเลขที่ 25/2 หมู่ 4 ตำบลเกาะช้างใต้ อำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนามีการจัดตั้งชมรมนาเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชน

ในการสัมภาษณ์นายบังเอิญ มิตรมากร อายุ 57 ปี บ้านเลขที่ 29 หมู่ 4 ตำบล เกาะช้างใต้ อำเภอกะชัง จังหวัดตราด เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ พัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ แนวทางการพัฒนา มีการจัดตั้งชมรมอนุรักษ์ เพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากร

ในการสัมภาษณ์นายสนั่น มงคลมะไฟ อายุ 33 ปี บ้านเลขที่ 43/13 หมู่ 4 ตำบลห้วยกะปิ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2556 ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการ พัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนดังนี้ ส่วนของการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งให้ ชาวบ้านรู้จัก รู้ใช้ รู้รักษาและรู้เพิ่มพูนทรัพยากร

จากการสังเกต เกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่ง บ้านสลักคอกอย่างยั่งยืนจากการสังเกต พบว่ามีกิจกรรมที่ดีมีประสิทธิภาพ สามารถสร้างจิตสำนึก ให้คนในชุมชนเห็นความสำคัญและร่วมมือกันจัดการป่าชายเลนเพื่อให้มีความสมบูรณ์และเอื้อ ประโยชน์ต่อคนในชุมชนและสามารถสร้างรายได้เสริมจากการจัดการทรัพยากรในชุมชน เช่น การ ใช้ทรัพยากรป่าชายเลนในการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ สามารถจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านขึ้นมาเพื่อใช้ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชนอย่างยั่งยืนโดยสามารถกระตุ้น ให้คนในชุมชนเกิดความรักและความสามัคคีในชุมชน

สรุป เกี่ยวกับแนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลัก คอกได้อย่างยั่งยืน จากการศึกษาจากเอกสารและจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกมีสาระที่สอดคล้อง กันดังนี้

3.1 แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืน

3.1.1 เน้นการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนรุ่นหลังเห็นความสำคัญและ ร่วมมือกันจัดการป่าชายเลน

3.1.2 ปิดอ่าวในช่วงฤดูสัตว์น้ำวางไข่ ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน-เมษายนของทุกปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ

3.1.3 มีการประชุมทุกวันที่ 15 ของเดือนในการแจ้งข่าวสารต่างๆ และการ ลงประชามติในเรื่องต่างๆของการประชุม

3.2 แนวทางการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกอย่างยั่งยืน

3.2.1 มุ่งเน้นพัฒนาคน ให้เยาวชนรุ่นหลังสืบทอดด้านการอนุรักษ์และการ ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

3.2.2 ดูแลรักษาทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนให้คงความอุดมสมบูรณ์

3.2.3 จัดการป่าชายเลนโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนดูแลรักษา
ป่าชายเลน

3.2.4 จัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการ
ทรัพยากรของชุมชน

3.2.5 บ้านเรือนริมคลองอ่าวสลักคอกควรห้ามทำการต่อเติมหรือขยาย
บ้านเรือนซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรโดยไม่บุกรุกเข้าไปในส่วนของป่าชายเลน

3.2.6 ช่วยกันดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรักและหวงแหน
ทรัพยากรของชุมชน

ตอนที่ 3 ข้อสรุปที่ได้จากการค้นพบ

3.1 สภาพ ลักษณะและการจัดการของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก หมู่ 4 ตำบลเกาะ
ช้างใต้ อำเภอกะฉัง จังหวัดตราด

1) สภาพในอดีตที่ผ่านมาทรัพยากรสัตว์น้ำค่อนข้างสมบูรณ์ส่วนป่าชายเลนมีการ
เจริญเติบโตไม่สม่ำเสมอ

การจัดการทรัพยากรในอดีต การปลูกป่าชายเลนเพิ่ม และภาครัฐออกกฎหมายห้ามตัด
ไม้ทำให้ชาวบ้านเคารพหรือปฏิบัติตามกฎหมาย

สภาพในปัจจุบันพันธุ์ไม้ที่มีการเติบโตอย่างเต็มที่และจำนวนปริมาณสัตว์น้ำที่เพิ่ม
มากขึ้นโดยเฉพาะปลาคูทะเล

การจัดการทรัพยากรในปัจจุบัน มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการ
การบริหารจัดการทรัพยากรรวมทั้งการวางแผนและกำหนดกฎระเบียบการใช้ประโยชน์จากป่าชาย
เลน

2) ลักษณะของทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกในอดีต รอบนอกที่น้ำท่วมถึงเป็น
ป่าชายเลนดั้งเดิมโดยที่ไม่ได้มีการบุกรุกหรือทำลาย ปัจจุบันเป็นป่าชายเลนที่ผสมผสานกัน
ระหว่างพันธุ์ไม้ป่าชายเลนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและในส่วนของป่าชายเลนที่เกิดขึ้นจากการ
ปลูกซ่อมแซมในส่วนที่เสื่อมโทรม

ลักษณะป่าชายเลนบ้านสลักคอก แบ่งตามสภาพพื้นที่และอิทธิพลที่ได้รับจากน้ำ
จืดน้ำลงได้เป็น 3 เขตได้แก่

1) เขตน้ำขึ้นน้ำลง ป่าที่อยู่บริเวณชายฝั่งทะเล มีพันธุ์ไม้โกงกาง เป็นไม้ที่อยู่บริเวณน้ำเค็มท่วมถึง

2) เขตน้ำขึ้นถึงบางเวลา (เฉพาะช่วงน้ำขึ้นสูงสุด) ดินเป็นดินแข็ง พบไม้ขนาดใหญ่ ส่วนใหญ่เป็นไม้เนื้อแข็ง เช่น ตะบูน เป็นต้น

3) เขตที่ดอนในป่าชายเลน น้ำท่วมไม่ถึงตลอดทั้งปี บริเวณนี้เป็นดินทรายและเลนปนทราย พบพันธุ์ไม้ทั่วไป ทั้งพันธุ์ไม้ป่าชายเลน และพันธุ์ไม้บกอื่นๆ เช่น เสริม็ด เป็นต้น

3.2 ปัญหา ปัจจัยที่เป็นสาเหตุของปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอก

3.2.1 ปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอกพบปัญหา 5 ประเด็นใหญ่ได้แก่

1) ปัญหาขยะ จากการพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะช้างใช้ระบบเศรษฐกิจแข่งขันเสรี

2) น้ำเสียจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและระบบทุนนิยมเสรี

3) ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนเปลี่ยนแปลง ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้นั้นลดน้อยลงไม่เพียงพอต่อการยังชีพ

4) ปัญหาการตัดไม้ป่าชายเลน เพื่อใช้ในครัวเรือน

5) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ จากการพัฒนาการท่องเที่ยวและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

3.2.2 ปัจจัยที่สาเหตุของปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

1) ปัญหาขยะ ผลจากการประกาศนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้เกิดการลงทุนก่อสร้าง โรงแรม รีสอร์ท ร้านค้าและบริการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นส่งผลให้มีปริมาณขยะเพิ่มขึ้น

2) ปัญหาน้ำเสีย ผลจากนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและระบบทุนนิยมเสรีที่มีนายทุนเข้ามาลงเป็นจำนวนมาก

3) ปัญหาระบบนิเวศป่าชายเลนเปลี่ยนแปลง เนื่องจากฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีการจัดการคุณภาพน้ำไม่ดีพอ สารเคมีจากชาวบ้าน ทำให้เกิดน้ำเสียในป่าชายเลน และทำให้จำนวนปริมาณหิ่งห้อยและสัตว์น้ำลดลงอย่างมาก

4) ปัญหาการตัดไม้ป่าชายเลน ในอดีตชาวบ้านในละแวกใกล้เคียงกับป่าชายเลนก็มีการตัดไม้ไปเผาถ่านเพื่อใช้ในครัวเรือน ทำให้ไม้ในป่าชายเลนโตไม่สม่ำเสมอ เนื่องจากไม่มีเตาแก๊สเหมือนปัจจุบัน

5) ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ ผลจากนโยบายการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเกาะช้างและพื้นที่ใกล้เคียงให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ระดับนานาชาติ ทำให้มีการบุกรุกที่สาธารณะ การเข้ามาของทุนนิยมเสรีในเกาะช้าง ซึ่งคนในพื้นที่ไม่ได้ใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นอย่างเต็มที่

3.2.3 แนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการทรัพยากรชายฝั่งของบ้านสลักคอก

1) มีการจัดตั้งธนาคารขยะที่โรงเรียนวัดสลักคอกและวัดสลักเพชร ซึ่งทำให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการจัดการขยะ รู้จักแยกขยะทั้งขยะเปียกและแห้ง อีกทั้งมีธนาคารขยะที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

2) ด้านการจัดการมลภาวะโดยใช้จุลินทรีย์บำบัดแก้ปัญหาน้ำเสียและดินโคลนช่วงน้ำลงมีกลิ่นเหม็นได้เป็นอย่างดี

3) แนวทางการแก้ไขสำหรับฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำปัจจุบัน มีระบบการจัดการที่มีคุณภาพมากขึ้น และมีการเข้าร่วมประชุมประชาคมกับหมู่บ้านทุกเดือน และการใช้พลังงานไฟฟ้าจากโซลาเซลล์ และมีการลดปริมาณการใช้สารเคมี นอกจากนี้ทางชุมชนยังช่วยกันดูแลสำรวจพื้นที่เสื่อมโทรมเพื่อปลูกป่าเสริม

4) มีการรณรงค์ป้องกันการตัดไม้ทำลายป่าและส่งเสริมการปลูกป่าเพื่อลดภาวะโลกร้อน

5) ใช้เครื่องมือจับพิศเพื่อกำหนดแนวป่าที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกและปลูกป่าเพื่อเป็นกันชน กันการบุกรุกทำนาถุ้ง และได้มีการจัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านเพื่อใช้บริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน การจัดตั้งหน่วยในการดูแลป่าชายเลนของชุมชนบ้านสลักคอกเป็นการรวมตัวของประชาชนในพื้นที่ เพื่อกำหนดรูปแบบการจัดการ การอนุรักษ์ การดูแล และการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน และทำให้เกิดความรักความสามัคคีของคนในชุมชนและทำให้มีระบบการดูแลทรัพยากรในท้องถิ่น เมื่อภาครัฐมีโครงการเข้ามาเกี่ยวข้องกับป่าชายเลน คณะกรรมการก็ต้องประชุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนหรือไม่

3.3 แนวทางการอนุรักษ์และการพัฒนาทรัพยากรชายฝั่งบ้านสลักคอกได้อย่างยั่งยืน

3.3.1 แนวทางการอนุรักษ์

1) เน้นการปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนรุ่นหลังเห็นความสำคัญและร่วมมือกันจัดการป่าชายเลน

2) ปิดอ่าวในช่วงฤดูสัตว์น้ำวางไข่ ระยะเวลา 6 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน-เมษายนของทุกปี เพื่อเป็นการอนุรักษ์และการเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำ

3) มีการประชุมทุกวันที่ 15 ของเดือนในการแจ้งข่าวสารต่างๆ และการลง
ประหามติในเรื่องต่างๆของการประชุม

3.3.2 แนวทางการพัฒนา

1) มุ่งเน้นพัฒนาคน ให้เยาวชนรุ่นหลังสืบทอดด้านการอนุรักษ์และการ
ท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

2) ดูแลรักษาทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนให้คงความอุดมสมบูรณ์

3) จัดการป่าชายเลนโดยใช้องค์ความรู้ท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนดูแลรักษาป่า

ชายเลน

4) จัดตั้งชมรมนำเที่ยวพื้นบ้านสลักคอกเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากร

ของชุมชน

5) บ้านเรือนริมคลองอ่าวสลักคอกควรห้ามทำการต่อเติมหรือขยายบ้านเรือน
ซึ่งเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรโดยไม่บุกรุกเข้าไปในส่วนของป่าชายเลน

6) ช่วยกันดูแลรักษาและปลูกจิตสำนึกให้คนรุ่นหลังรักและหวงแหน
ทรัพยากรของชุมชน

